

GENÇ GİRİŞİMCİLERE YÖNELİK KAZANÇ İSTİSNASI VE SİGORTA PRİM TEŞVİKLERİ

Mehmet GÜNER
Vergi Müfettiş Yrd.
Vergi Denetim Kurulu

ÖZET

Ülkelerin iktisadi kalkınma ve ekonomik gelişmelerinde ve üretim gücünü arttırmalarında; kendi alanında yetişmiş, kalifiyeli, dünya ekonomisinde yaşanabilecek değişiklikleri öngörebilen ve buna yönelik olarak ekonomide katma değer oluşturma noktasında yer bulan genç girişimcilere ihtiyaçları vardır. Ülkemizin genç nüfusa sahip bir ülke olarak bu avantajını en iyi şekilde kullanması gerekmektedir. Ülkemizin önemli sorunları arasında yer alan üretim yetersizliği ve işsizlik konusunda da belirgin çözümler getirilmesine fayda sağlayacak şekilde genç girişimcilere çeşitli teşvik politikaları uygulanmaktadır. Bu kapsamda makalemizde genç girişimcilere sağlanan kazanç istisnası ve sigorta prim teşviklerine ilişkin hususlar ayrıntılı olarak açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Genç Girişimci, Kazanç İstisnası, Sigorta Prim Teşviki

INCOME EXCEPTION AND SOCIAL INSURANCE PREMIUM INCENTIVES FOR YOUNG ENTREPRENEURS

ABSTRACT

In the economic development of countries and increasing their production power; they need young entrepreneurs who are trained in their own field, qualified, who can foresee the changes that may occur in the world economy and who find a place at the point of creating added value in the economy. As a country with a young population, our country needs to use this advantage in the best way possible. Various incentive policies are applied to young entrepreneurs in a way that will help to bring clear solutions to production insufficiency and unemployment, which are among the important problems of our country. In this context, in our article, the issues related to the income exemption and insurance premium incentives provided to young entrepreneurs will be explained in detail.

Keywords: Young Entrepreneur, Income Exception, Insurance Premium Incentive

GİRİŞ

Girişimci genel olarak; finans alanındaki bilgisini, iş zekâsıyla birleştirerek, kendisi veya şirketi için karlı bir ürün ve marka oluşturmayı sağlayan kişiye verilen isimdir.¹ Ülke ekonomisine yeni katma değer oluşturma noktasında ciddi potansiyel taşıyan girişimciler arasında genç girişimcilerin ise özellikle ele alınması gerekmektedir. Ülkemizde genç nüfusun oranı yıllar içinde azalmakla beraber hala ciddi bir orana denk gelmekte ve bu gençlerimiz lise veya üniversite eğitimlerini tamamladıktan sonra çeşitli sektörlerde girişimci olarak kendi işlerini kurmak istemekte ancak yüksek vergi ve sigorta maliyetleri yüzünden çekingen davranmaktadır. Son yıllarda gerek üniversitelerin destekleri, gerek devlet teşvikleri sayesinde genç nüfusun ekonomiye kazandırılması ve bu şekilde ekonomik kalkınmanın ivme kazanması amacıyla çalışma hayatında kendi işlerinin sahibi olarak yer almaları için çeşitli teşvik çalışmaları yapılmaktadır.

Bu kapsamda gençlerimizin girişimciliğe yönlendirilmesini desteklemek amacıyla, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20. maddesinde, 6663 sayılı Gelir Vergisi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1. maddesi ile yapılan değişiklikle kazanç istisnası getirilmiş ayrıca 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81. maddesinin birinci fıkrasına eklenen (k) bendinde, 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 22. maddesinde yapılan değişiklikle sigorta prim teşviki getirilmiştir.

Genel olarak girişimcilik ve genç girişimciler hakkında yukarıda yer alan genel bilgilere yer verildikten sonra yeni bir işyeri açarak kendi işini yapmak amacıyla ticari, zirai ve mesleki olarak faaliyete başlamak isteyen kişilere sağlanan bir kısım kazanç istisnası ve sigorta primlerine ilişkin teşviklere aşağıda ayrıntılı olarak yer verilecektir.

1. GENÇ GİRİŞİMCİLERE SAĞLANAN KAZANÇ İSTİSNASI

01.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa, 10.2.2016 tarihli ve 29620 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 29.1.2016 tarihli ve 6663 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle GVK’nın mükerrer 20. maddesi ile 10.02.2016 tarihinden itibaren ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan genç girişimcilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi bo-

1 <https://www.varoku.com/SL/post-kosgeb-uygulamal-giriimcilik-eitimi-katlm-belgesi-sor-gulama-38838260/> Erişim Tarihi: 01.12.2021

yunca elde ettikleri kazançlarından yıllık 75.000 TL’lik kısmı gelir vergisinden istisna edilmiştir.²

1.1. Genç Girişimci İstisnasından Faydalanacak Kişiler

193 sayılı GVK’nın mükerrer 20. maddesinde yer aldığı üzere faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri kazançlarından yıllık 75.000 TL’lik kısmı gelir vergisinden istisna edilecek olan genç girişimcilere sağlanacak olan vergisel teşvik istisnasından şu kişiler faydalanabilecektir.³

1.1.1. Ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti nedeniyle adına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis ediliyor olmak; Ticari, zirai veya serbest meslek faaliyetlerin tanımına 193 sayılı GVK’da yer verilmiş olup; söz konusu Kanunun 37. maddesinde ticari kazançlara ilişkin olarak *“Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır. Bu kanunun uygulanmasında, aşağıda yazılı kazançlar ticari kazanç sayılır: 1. Maden, taş ve kireç ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri ile tuğla ve kiremit harmanlarının işletilmesinden; 2. Coberlik işlerinden; 3. Özel okul ve hastanelerle benzeri yerlerin işletilmesinden; 4. Gayrimenkullerin alım, satım ve inşaa işleriyle devamlı olarak uğraşanların bu işlerinden; 5. Kendi nam ve hesaplarına menkul kıymet alım satımı ile devamlı olarak uğraşanların bu faaliyetlerinden; 6. Satın alınan veya trampa suretiyle iktisap olunan arazinin iktisap tarihinden itibaren 5 yıl içinde parsellenerek bu müddet içinde veya daha sonraki yıllarda kısmen veya tamamen satılmasından; elde edilen kazançlar.”* hükümlerine 52. maddesinde zirai kazançlara ilişkin olarak *“Zirai faaliyeti arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiatın istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcılarını ve yetiştiricilerini tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade eder.”* hükümlerine ve 65. maddesinde serbest meslek kazançlarına ilişkin olarak *“Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin iş verene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır.”* hükümleri yer verilmiş ve ticari, zirai ve serbest meslek kazançlarının neler olduğu ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır.⁴

Mükelleflerin sermaye şirketleri olan anonim şirket ve limited şirkette ortaklık ve yöneticiliklerinin bulunması ve buralardan ortaklığına ilişkin kazanç

2 6663 sayılı Gelir Vergisi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 10.02.2016 tarih ve 29.620 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

3 292 Seri No’lu Gelir Vergisi Genel Tebliği 05.05.2016 tarih ve 29.703 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

4 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu 06.01.1961 tarih ve 10.700 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

sağlaması şahsi, adi ortaklık veya şahıs ortaklığı şeklinde ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti kapsamında ilk defa gelir vergisi mükellefi başlatarak genç girişimcilere yönelik kazanç istisnasından faydalanmalarına engel değildir. Bu hususla ilgili olarak limited şirket ortaklığı bulunan kişinin serbest meslek faaliyetinden dolayı genç girişimci kazanç istisnasından faydalanıp faydalanamayacağı yönelik Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 12.08.2020 tarihli 49327596-120[GVK.ÖZ.2019.85]-E.124377 sayılı özeldede özetle “*Diğer taraftan, anılan Kanunun 75 inci maddesinin birinci fıkrasında genel olarak menkul sermaye iradının tanımı yapıldıktan sonra, aynı maddenin ikinci fıkrasının (2) numaralı bendinde iştirak hisselerinden doğan kazançların (Limited Şirket ortaklarının, iş ortaklıklarının ortakları ve komanditerlerin kâr payları ile kooperatiflerin dağıttıkları kazançlar bu zümreye dahildir. Kooperatiflerin ortakları ile yaptıkları muamelelerden doğan kârların ortaklara, kooperatifle yaptıkları muameleler nispetinde tevzii, kazanç dağıtımı sayılmaz.) menkul sermaye iradı sayılacağı hüküm altına alınmıştır. Buna göre, limited şirket ortaklığı sıfatıyla söz konusu şirketten elde edeceğiniz kar payının, Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri çerçevesinde beyanı durumunda söz konusu kar payı geliri nedeniyle hakkınızda menkul sermaye iradı yönünden gelir vergisi mükellefiyet kaydı açılması gerekmektedir. Ancak, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesine göre genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanacak mükellefler için yalnızca ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri nedeniyle ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunma şartı arandığından, menkul sermaye iradı nedeniyle gelir vergisi mükellefiyet kaydı açılmış olmasının istisna uygulaması açısından önemi bulunmamaktadır. Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesi ile 292 Seri No’lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan şartları topluca taşımanız kaydıyla, serbest meslek kazancınızdan dolayı söz konusu istisnadan yararlanmanız mümkün bulunmaktadır.” açıklamalarına yer verilmiş ve limited şirket ortaklığının genç girişimci kazanç istisnasından faydalanmaya engel olamadığı belirtilmiştir.⁵*

İstisna şartlarından faydalanarak mükellefiyet tesis ettiren kişilerce daha sonra herhangi bir nedenle faaliyetin terk edilmesi durumunda, terk tarihine kadar elde edilen kazançlar dolayısıyla istisnadan yararlanır. Faaliyet terk edildikten sonra istisna kapsamındaki söz konusu faaliyetlere tekrar başlanması halinde ise adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunması şartı ihlal edilmiş sayıldığından bu istisnadan yararlanılamaz.

Örnek: Mükellef (A), genç girişimcilere yönelik istisna şartlarının tamamı sağlayarak 15.08.2019 yılında emlakçı olarak ticari faaliyete başlamıştır. Mükellef (A) 23.04.2020 tarihinde bu faaliyetini terk etmiş daha sonra 14.02.2021

5 Antalya Vergi Dairesi Başkanlığının 12.08.2020 tarih 49327596-120[GVK.ÖZ.2019.85] E.124377 sayılı Özeldede.

tarihinde aynı faaliyetine yeniden başlamıştır. Bu durumda Mükellef (A) 2019 ve 2020 yıllarında elde ettiği kazancı dolayısıyla istisnadan yararlanacak ancak, 14.02.2021 tarihinde yeniden işe başladığı faaliyeti için ilk defa işe başlama şartını ihlal etmesi nedeniyle, 2021 ve izleyen yıllar için söz konusu istisnadan yararlanamayacaktır.

1.1.2. Mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla yirmi dokuz yaşını doldurmamış olmak; Burada kadın-erkek ayrımı yapılmadan mükellefiyet başlangıcı itibarıyla 29 yaşının doldurulmamış olması şartı aranmıştır.

1.1.3. Tam mükellef gerçek kişi olmak; GVK'nın 3, 4 ve 5. maddelerinde tam mükellefiyetin ne olduğu anlatılmıştır. Bu kapsamda söz konusu Kanunun 3. maddesinde tam mükellefin kim olduğu ile ilgili olarak "*Aşağıda yazılı gerçek kişiler Türkiye içinde ve dışında elde ettikleri kazanç ve iratların tamamı üzerinden vergilendirilirler: 1. Türkiye'de yerleşmiş olanlar; 2. Resmi daire ve müesseselere veya merkezi Türkiye'de bulunan teşekkül ve teşebbüslere bağlı olup adı geçen daire, müessese, teşekkül ve teşebbüslerin işleri dolayısıyla yabancı memleketlerde oturan Türk vatandaşları.*" hükümlerine, 4. maddesinde Türkiye'de yerleşmiş olmanın ne olduğu ile ilgili olarak "*Aşağıda yazılı kişiler Türkiye'de yerleşmiş sayılır: 1. İkametgahı Türkiye'de bulunanlar (İkametgah, Kanunu Medenin 19 uncu ve mütaakip maddelerinde yazılı olan yerlerdir); 2. Bir takvim yılı içinde Türkiye'de devamlı olarak altı aydan fazla oturanlar (Geçici ayrılmalar Türkiye'de oturma süresini kesmez.)*" hükümlerine ve 5. maddesinde yerleşme sayılmayan haller ile ilgili olarak da "*Aşağıda yazılı yabancılar memlekette altı aydan fazla kalsalar dahi, Türkiye'de yerleşmiş sayılmazlar: 1. Belli ve geçici görev veya iş için Türkiye'ye gelen iş, ilim ve fen adamları, uzmanlar, memurlar, basın ve yayın muhabirleri ve durumları bunlara benzeyen diğer kişilerle tahsil veya tedavi veya istirahat veya seyahat maksadıyla gelenler; 2. Tutukluk, hükümlülük veya hastalık gibi elde olmayan sebeplerle Türkiye'de alıkonulmuş veya kalmış olanlar.*" hükümlerine yer verilerek bu şartları sağlamayan gerçek kişilerin dar mükellef olarak vergilendirilecekleri belirtilmiştir. GVK'nın mükerrer 20. maddesinde yer alan genç girişimcilere yönelik kazanç istisnası ise tam mükelleflere yönelik olup dar mükelleflerin bu istisnadan faydalanmalarına imkan yoktur.

1.2. Genç Girişimci İstisnasından Faydalanma Şartları

GVK'nın mükerrer 20. maddesi ile getirilen ve 10.02.2016 tarihinden itibaren ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilen 29 yaşını doldurmamış tam mükellef genç girişimcilere sağlanan kazanç istisnasından yararlanılabilmesi için aşağıdaki şartların tamamının birlikte sağlanıyor olması gerekmektedir:

1.2.1. İşe başlamanın kanuni süresi içinde bildirilmiş olması gerekir. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun⁶ 153. maddesinde; “*vergiye tabi ticaret ve sanat erbabının, serbest meslek erbabının, kurumlar vergisi mükelleflerinin, kolektif ve adi şirket ortaklarıyla komandite ortakların işe başlama keyfiyetini vergi dairesine bildirmeye mecbur oldukları*” belirtilmiştir. Aynı Kanunun 154. maddesinde tüccarlarda işe başlamanın belirtileri olarak “*Tüccarlar için aşağıdaki hallerden her hangi biri “İşe başlama” yı gösterir: 1. Bir iş yeri açmak (İş yeri açmaktan maksat, belli bir yerde bilfiil ticari veya sınai faaliyete geçmek demektir. Bir yerin ne maksatla olursa olsun sadece tutulmuş olması veya içinde tertibat ve tesisat yapılmakta bulunması iş yerinin açıldığını göstermez); 2. İş yeri açılmamış olsa bile ticaret siciline veya mesleki bir teşekkülle kaydolunmak; 3. Kazançları basit usulde tesbit edilen tüccarlar için işle bilfiil uğraşmaya başlamak.*” 155. maddesinde de serbest meslek erbabında işe başlamanın belirtileri olarak “*Serbest meslek erbabı için aşağıdaki hallerden her hangi biri “işe başlama” yı gösterir: 1. Muayenehane, yazıhane, atelye gibi özel iş yerleri açmak; 2. Çalışılan yere tabela, levha gibi mesleki faaliyette bulunulduğunu ifade eden alametleri asmak; 3. Her ne şekilde olursa olsun devamlı olarak mesleki faaliyette bulunduğunu gösteren ilanlar yapmak; 4. Serbest olarak mesleki faaliyette bulunmak üzere mesleki teşekküllere kaydolunmak. Mesleki teşekküllere kaydolunanlardan görevleri veya durumları icabı bilfiil mesleki faaliyette bulunmayacak olanlar bildirmelerinde bu ciheti de açıklarlar.*” hükümlerine yer verilerek tüccarlarda ve serbest meslek erbabında işe başlama belirtilerinin ayrı ayrı olarak değerlendirilmesi gerektiği tespit edilmiştir.

213 sayılı VUK’un 168. maddesine göre gerçek kişilerde işe başlama bildirimleri, işe başlama tarihinden itibaren on gün içinde kendilerince veya 1136 sayılı Avukatlık Kanununa göre ruhsat almış avukatlar veya 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış meslek mensuplarınca yapılması gerekmekte olup, işe başlama bildiriminin bu süre içerisinde yapılmaması durumunda söz konusu istisna hükmünden yararlanılamaz.

1.2.2. İstisnadan yararlanılabilmesi için Gelir Vergisi Kanununda açıklanan basit usul mükellefiyetine tabi olmak için aranan şartta benzer şekilde mükellefin kendi işinde bilfiil çalışması veya kendi işinde bilfiil çalışmadığı durumlarda ise işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi gerekmektedir. Bir şahsın kendi işinde bilfiil çalışması, işinde ve bu işin gerektirdiği konularda fikri ve bedeni bir mesai sarf etmesidir. İşte bilfiil çalışılmasa dahi iş sahibi tarafından işin sevk ve idaresinin kendi elinde tutulması, işin yürütülmesiyle ilgili kararların alınması, planlanması veya denetiminin yapılması gibi durumlarda da istisna şartı ihlal edilmiş olmaz. Kendi işinde bilfiil çalışılması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi şartını sağlayan mükelleflerin, faaliyetin

6 213 sayılı Vergi Usul Kanunu 10.01.1961 tarih ve 10.703 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

yürütülebilmesi için çırak, kalfa veya yardımcı işçi çalıştırması istisna şartını bozmaz. Seyahat, hastalık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılımlar dolayısıyla geçici sürelerde fiilen işin başında bulunulmaması halinde de söz konusu şart ihlal edilmiş olmaz.

Mükellefin işinde bilfiil çalışması ile ilgili olarak İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 16.03.2017 tarih ve 62030549-120[MÜK.20-2016/1097]-75068 sayılı özelge de “ *işinizin sevk ve idaresinin elinizde tutulması ve maddede yer alan diğer şartları da sağlamanız koşuluyla, başka bir iş yerinde ücretli olarak çalışmanız ve yanınızda yardımcı eleman çalıştırmanız genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanmanıza engel teşkil etmemektedir.*” açıklamasına yer verilerek mükellefin bilfiil işin başında bulunmasa dahi mükellef tarafından sevk ve idare edilmesi ve diğer şartların da sağlanması şartıyla kazanç istisnasından faydalanılmasına engel teşkil etmeyeceği belirtilmiştir.⁷

1.2.3. Faaliyetin adi ortaklık veya şahıs şirketi bünyesinde yapılması halinde tüm ortakların işe başlama tarihi itibarıyla yukarıda yer alan şartların tamamını taşıması gerekmektedir. Adi ortaklık veya şahıs şirketi kurmak suretiyle faaliyette bulunan mükellefler de ayrı ayrı istisnadan yararlanabilir. Bu durumda mükelleflerin istisnadan yararlanabilmeleri için tüm ortakların ayrı ayrı istisna şartlarını taşımaları gerekmektedir. Ortaklardan herhangi birinin istisna şartlarını taşıması halinde, diğer ortaklar da istisnadan faydalanamaz.

Örnek: Hırdavat malzemelerinin ticaretini yapmak üzere 3 ortak adi ortaklık şeklinde faaliyete başlamış olup, ortaklardan herhangi biri 29 yaşını tamamlamış ise 29 yaşını tamamlamamış olma şartı ihlal edildiğinden diğer ortaklarda söz konusu kazanç istisnasından yararlanamayacaktır.

1.2.4. Ölüm nedeniyle faaliyetin eş ve çocuklar tarafından devralınması hâli hariç olmak üzere, faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması gerekmektedir.

Burada bahsedilen kan ve kayın hısımlığına 4721 sayılı Türk Medeni Kanununda yer verilmiş olup; eş, “*yasal evlilik bağıyla bağlı eşi*”, üçüncü dereceye kadarki kan veya kayın hısımlığı da; eşinin tarafı da dahil olmak üzere; “*çocuklar, anne, baba, kardeşler, dede, nine, torun, amca, dayı, hala, teyze, yeğeni*” kapsamaktadır.⁸ Bu kapsamda faaliyeti devam eden veya faaliyeti duran bir işletmenin yukarıda bahsedilen kişilerden devralınması halinde diğer

7 İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 16.03.2017 tarih ve 62030549-120[MÜK.20-2016/1097]-75068 sayılı Özelge

8 Serkan TOLGA (Kasım-2020 Sayı:254) “Genç Girişimcilere Sağlanan Kazanç İstisnası Ve Prim Teşvikinde Özellik Arz Eden Durumlar” - (<https://www.vergiraporu.com.tr>) Erişim tarihi: 15.12.2021

bütün şartlar sağlansa dahi söz konusu istisnadan yararlanılmayacaktır. Ancak dördüncü derece kan ve kayın hısımlardan devralınan işletmelerde, diğer şartların da varlığı halinde istisnadan yararlanılması mümkündür. Ayrıca ölüm nedeniyle mükellefin faaliyetine eş ve çocuklarının devam etmesi halinde istisnadan yararlanılacaktır.

Konu ile ilgili olarak amcadan devralınan faaliyet nedeniyle genç girişimci istisnasından yararlanılıp yararlanılmayacağı hususunda Bursa Vergi Dairesi Başkanlığının 20.01.2020 tarih ve 17192610-120[GV-19-35]-E.13242 sayılı özelgesinde özetle “*Yapılan yoklamalarda, ticari faaliyetinize başlarken faaliyetiniz için gerekli olan ve işletmenizin esaslı unsurlarını oluşturan demirbaşları 05.03.2019 tarihli fatura karşılığında amcanızdan satın aldığınız anlaşılmakta olup, ticari işletmenin esaslı unsurunu oluşturan demirbaşların devrinin de ticari işletmenin devri kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu hüküm ve açıklamalara göre; 24.02.2012 tarihi itibarıyla mükellefiyeti bulunan amcanız ile birlikte aynı adreste aynı sektörde faaliyet göstermeniz ve ticari faaliyetinize başlarken faaliyetinizin esaslı unsurunu oluşturan bazı demirbaşları 05.03.2019 tarihli fatura karşılığında amcanızdan satın almanız mezkur Kanun maddesindeki “faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması” şartının ihlali sayılacağından, söz konusu istisna hükmünden faydalanmanız mümkün bulunmamaktadır.*” açıklamasına yer verilerek 3. dereceye kadar (bu derece dahil) kan veya kayın hısımlarından devralınan faaliyetlere devam edilmesi durumunda söz konusu istisnadan yararlanılmayacağı belirtilmiştir.⁹

Ayrıca ölüm nedeniyle mükellefin faaliyetine eş ve çocuklarının devam etmesi halinde istisnadan yararlanabileceğine ilişkin olarak İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 24.09.2020 tarih ve 62030549-120[Mük.20-2018/996]-E.701811 sayılı özelge de özetle “*babanızın vefatı üzerine işe başlama bildirimini yasal süre içerisinde vermiş olduğunuzdan, genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanmaya ilişkin diğer şartları taşımanız halinde söz konusu istisnadan yararlanmanız mümkün bulunmaktadır.*” şeklinde açıklama yapılmıştır.¹⁰

1.2.5. Mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olunmaması gerekmektedir. Bu istisnanın getirilme amacı olan genç girişimcilerin kendi işlerini ya tek başına ya da adi ortaklık veya şahıs şirketi şeklinde icra edebilmeleri ve ekonomide katma değer oluşturmaları için çeşitli vergi ve sigorta teşvikleri belirlenmiş olup, mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete

9 Bursa Vergi Dairesi Başkanlığının 20.01.2020 tarih ve 17192610-120[GV-19-35]-E.13242 sayılı Özelge.

10 İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 24.09.2020 tarih ve 62030549-120[Mük.20-2018/996]-E.701811 sayılı Özelge.

sonradan ortak olunarak söz konusu istisnadan yararlanılması şeklinde bir fırsat verilmemiştir. Buna göre, mevcut işletmeye veya ortaklığa sonradan ortak olunması durumunda, diğer tüm şartları taşısalar dahi, ortakların hiçbiri bu istisnadan yararlanamaz.

1.3. Genç Girişimci İstisnasından Yararlanılacak İstisna Tutarı

GVK'nın mükerrer 20. maddesi ile uygulama alanı bulan genç girişimcilerin faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri kazançlarından yıllık 75.000 TL'lik kısmı gelir vergisinden istisna edilecektir. Bu istisnadan yararlanılacak tutarlarına yönelik karşımıza çıkabilecek çeşitli durumlara ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir:

1.3.1. İstisna, her vergilendirme döneminde yıllık 75.000 TL olarak uygulanacak olup bir vergilendirme döneminde istisna tutarının altında kazanç elde edilmesi durumunda ise istisnadan yararlanılmayan tutar ertesi yıla devretmeyecektir.

Örnek: Mükellef (A)'nın 01.07.2020 tarihinde istisna şartlarının tümünü sağlayarak avukatlık hizmetlerinde bulunmak üzere mükellefiyeti başlamış ve 01.07.2020-31.12.2020 tarih aralığında toplam 60.000 TL tutarında serbest meslek kazancı sağlamıştır. Mükellef (A)'nın 2020 yılında yararlanabileceği istisna tutarı 60.000 TL olup kalan tutar olan 15.000 TL ertesi yıla devretmeyecektir.

1.3.2. Takvim yılı içerisinde işe başlanması veya işin terk edilmesi durumunda; işe başlama tarihinden yılsonuna kadar olan kıst dönem bir vergilendirme dönemi, takvim yılı başından işin terk edildiği tarihe kadar olan kıst dönem ise bir vergilendirme dönemi sayılacak olup bu dönemler için istisnadan tam olarak yararlanır.

Örnek: Mükellef (A)'nın 01.02.2020 tarihinde istisna şartlarının tümünü sağlayarak hırdavat alım satımında bulunmak üzere mükellefiyeti başlamış ancak 31.08.2020 tarihi itibarıyla sağlık sebepleri nedeniyle faaliyetini sona erdirmiştir. Mükellef (A) faaliyette bulunduğu 01.02.2020-31.08.2020 tarihleri arasında toplam 85.000 TL ticari kazanç sağlamıştır. Mükellef (A)'nın söz konusu ticari kazancının 75.000 TL'lik kısmı için istisnadan yararlanacak olup kalan tutar olan 10.000 TL'lik kazancı ise gelir vergisine tabi olacaktır.

1.3.3. İstisna, ticari, zirai veya mesleki faaliyetten dolayı kazanç elde eden ve şartları sağlayan gerçek kişilere uygulandığından, istisna şartlarını taşıyan mükelleflerin bir vergilendirme döneminde anılan faaliyetlerden bir veya birkaçından kazanç elde etmeleri durumunda söz konusu istisna beyan edilen bu gelirlerin toplamına uygulanır.

Örnek: Mükellef (A) istisna şartlarının tümünü sağlayarak 01.02.2020 tarihinde mali müşavirlik hizmeti, 06.06.2020 tarihinde su dağıtım bayiliği ve

07.10.2020 tarihinde de 400 baş koyun yetiştiriciliği faaliyetlerinde bulunmak üzere mükellefiyet tesis ettirmiştir. Mükellef (A) 2020 yılında söz konusu serbest meslek faaliyetinden 50.000 TL, ticari faaliyetinden 50.000 TL ve zirai faaliyetinden de 40.000 TL kazanç sağlamıştır. Mükellef (A) 2020 yılında elde ettiği toplam 140.000 TL'lik kazancının 75.000 TL'si için istisnadan yararlanabilecek geriye kalan 65.000 TL'lik kazanç ise gelir vergisine tabi olacaktır.

1.3.4. İstisna, her durumda ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle ilk defa gelir vergisi mükellefiyetinin tesis olunduğu dönemden başlamak üzere üç vergilendirme dönemi ile sınırlı olup önceki faaliyete devam edilirken yeni bir faaliyete başlanması istisna süresini uzatmaz. İstisna şartlarını sağlayan mükelleflerce daha sonra herhangi bir nedenle faaliyetin terk edilmesi durumunda, terk tarihine kadar elde edilen kazançlar dolayısıyla istisnadan yararlanır. Faaliyet terk edildikten sonra istisna kapsamındaki söz konusu faaliyetlere tekrar başlanması halinde ise adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunması şartı ihlal edilmiş sayılacağından bu istisnadan yararlanılamaz.

Örnek: Mükellef (A), 18.04.2019 tarihinde mimarlık faaliyetine başlamış olup istisna şartlarının tamamını taşımaktadır. Mükellef (A) ayrıca, 03.04.2020 tarihinde hırdavat işletmeciliği, 02.05.2021 tarihinde danışmanlık faaliyetlerine başlamıştır. Buna göre, Mükellef (A) 2019, 2020 ve 2021 yıllarında elde ettiği kazancı dolayısıyla istisnadan tam olarak yararlanacaktır. Ancak, yeni bir faaliyete başlanması istisna süresini uzatmayacağından, Mükellef (A) 2020 yılında başladığı hırdavat işletmeciliği faaliyeti için 2022 yılında, 2021 yılında başladığı danışmanlık faaliyeti için ise 2022 ve 2023 yıllarında istisnadan yararlanamayacaktır.

1.3.5. Bu istisnanın, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye etkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında bulunanlar tarafından, istisnadan yararlananlara tevkifat kapsamında ödeme yapılması durumunda, gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

1.3.6. GVK'nın mükerrer 20. maddesinde "*istisna kapsamındaki faaliyetlerden kazanç elde edilmemesi veya istisna haddinin altında kazanç elde edilmesi hâllerinde dahi yıllık beyanname verilir.*" hükmü gereği, istisnaya konu kazancın elde edilmesi sırasında tevkif edilen vergilerin tamamı beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilebilir.

Örnek: Mükellef (A), mali müşavirlik faaliyeti kapsamında 2020 yılında 110.000 TL tutarında serbest meslek kazancı elde etmiş ve ayrıca Mükellef (A)'ya ilgili dönemde faaliyeti nedeniyle yapılan ödemeler üzerinden 25.000 TL gelir vergisi kesintisi yapılmıştır. Mükellef (A) 110.000 TL'lik kazancından 75.000 TL tutarında istisna tutarını indirecek geriye kalan 35.000 TL'yi yıllık

beyanname ile beyan edilecektir. Beyan edilecek bu tutar üzerinden mükellef (A)'dan yıl içinde yapılan 25.000 TL tutarındaki kesinti mahsup edilecektir.

1.3.7. Mükellefler tarafından yıllık gelir vergisi beyannamesinin gelir bildirim tablolarına istisna düşüldükten sonra kalan tutar yazılır.

1.3.8. İstisnadan yararlanan ticari kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabı geçici verginin hesabında da söz konusu istisnadan yararlanabilecektir.

1.3.9. Kazanç istisnasından yararlanan mükellefler beyana tabi başka bir gelirlerinin olması durumunda da ticari, zirai ve mesleki kazançları dolayısıyla istisnadan yararlanabilirler.

Örnek: Mükellef (A), istisna kapsamında 2020 yılında 70.000 TL ticari kazanç ile 40.000 TL tutarında işyeri kira geliri elde edilmiştir. Mükellef (A), 2020 yılı ile ilgili olarak vereceği yıllık gelir vergisi beyannamesinde sadece 70.000 TL'lik geliri için istisnadan yararlanabilecek olup, 40.000 TL'lik işyeri kira geliri nedeniyle istisnadan yararlanması söz konusu olmayacaktır.

2. GENÇ GİRİŞİMCİLERE SAĞLANAN SİGORTA PRİM TEŞVİKİ

18.05.2018 tarihli ve 30425 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 22. Maddesi ile 31.12.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81. maddesinin birinci fıkrasına eklenen (k) bendinde; *“1/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesi kapsamında genç girişimcilerde kazanç istisnasından faydalanan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 18 yaşını doldurmuş ve 29 yaşını doldurmamış olanlardan, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında 1/6/2018 tarihinden itibaren ilk defa sigortalı sayılan gerçek kişilerin primleri, 1 yıl süreyle 82 nci madde uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınır üzerinden Hazinece karşılır. Adi ortaklıklar ve şahıs şirketi ortaklıklarında sadece bir ortak bu fıkra hükmünden yararlandırılır.”* hükmü yer almaktadır. Söz konusu istisna 18.05.2018 tarihinde yürürlüğe girmiş ve uygulaması da 01.06.2018 tarihinden itibaren başlamıştır.¹¹

2.1. İstisna Kapsamında Olan Sigortalılar

Söz konusu istisnadan mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 18 yaşını doldurmuş ve 29 yaşını doldurmamış olanlardan 5510 sayılı Kanunun m. 4/1-b kapsamında 01.06.2018 tarihinden itibaren ilk defa sigortalı sayılan gerçek kişi

¹¹ 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanununun 22'nci maddesiyle eklenen hüküm. 7143 sayılı Kanun 18.05.2018 tarih ve 30.425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

ve adi ortaklık ve şahıs şirket ortaklıklarında sadece bir ortak yararlanabilecektir. GVK'nın mükerrer 20. maddesinde yer alan vergi istisnasından ise 5510 sayılı Kanunda yer alan sigorta prim istisnasından farklı olarak adi ortaklık ve şahıs şirket ortaklıklarında gerekli şartların sağlanması durumunda bütün ortaklar söz konusu istisnadan yararlanabilir.

2.2. İstisnadan Faydalanma Şartları

5510 sayılı Kanununun 81.maddesinin birinci fıkrasına eklenen (k) bendi ile getirilen genç girişimcilere yönelik sigorta istisnasından yukarıda bahsedilen kişilerin faydalanabilmeleri için aşağıda yer alan şartların tamamının birlikte sağlanması gerekmektedir.¹²

2.2.1. İşe başlamanın GVK'nın mükerrer 20. maddesi gereği olarak kanuni süresi içinde bildirilmiş olması gerekmektedir. Şahısların, adi ortaklık ve şahıs şirketlerinde ise her bir ortağın gelir vergisi mükellefiyetlerinin ticari, zirai ve serbest meslek faaliyetleri nedeniyle başlaması durumunda 5510 sayılı Kanununun m. 4/1-b kapsamında sigortalı olmaları zorunludur. Bu kapsamda 5510 sayılı Kanununun m. 4/1-b kapsamına giren kişinin kendisinin Sosyal Güvenlik Kurumu'na başvurup başvurmadığına bakılmaksızın mükellefiyet tescilini yapan ilgili kurum ve kuruluşlar (vergi dairesi, ticaret sicil memurluğu, ziraat odası, esnaf ve sanatkârlar odası gibi) tarafından bu kişiye ilişkin sigortalılık başlangıcını Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmesi zorunludur. Sosyal Güvenlik Kurumu bu kurum ve kuruluşlardan yazıyla veya online olarak gelen bildirimler üzerine bu kişinin 5510 sayılı Kanuna göre m. 4/1-b kapsamında sigorta kaydını yapmakta ve sigortalılığını başlatmakta ve bu tarihten itibaren de sigortalılığı devam ettiği sürece o kişi adına her ay prim borcu tahakkuk etmektedir. Ancak ilgili kurum ve kuruluşlarda mükellefiyet tescilini oluşturan kişilerin buralardan alacakları belgeler ile birlikte Sosyal Güvenlik Kurumu'na başvurarak herhangi bir gecikmeye mahal vermeden 5510 sayılı Kanuna göre m. 4/1-b kapsamında sigorta girişini yaptırmalarında yarar vardır.

2.2.2. Kendi işinde bilfiil çalışması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi gerekmektedir. (Çırak, kalfa veya yardımcı işçi çalıştırmak ya da seyahat, hastalık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak işinde bilfiil çalışmamak bu şartı bozmaz.)

2.2.3. Faaliyetin adi ortaklık veya şahıs şirketi bünyesinde yapılması halinde, sadece bir ortak, bu ortaklar arasında da en genç olanı faydalanacaktır. Sigortalıların, prim teşvikinden faydalanabilmeleri için tüm ortakların ayrı ayrı teşvik şartlarını taşımaları gerekmektedir. Ortaklardan herhangi birinin teşvik şartlarını taşınamaması halinde, diğer ortaklar da sigorta prim teşvikinden yararlanamayacaktır.

12 Sosyal Güvenlik Kurumunun 19.07.2018 tarih ve 40071718-206-E.8301953 sayılı Genelge.

Örnek: Sigortalı (A), sigortalı (B) ve sigortalı (C), 15.02.2020 tarihinde adi ortaklık şeklinde avukatlık bürosu açarak serbest meslek faaliyetine başlamışlardır. Faaliyete başladıkları tarihte Sigortalı (A) 27, sigortalı (B) 29 ve sigortalı (C) ise 32 yaşındadır. Buna göre sigortalı (C), 29 yaşını ihlal ettiğinden hiçbiri prim teşvikinden yararlanamayacaktır. Örneğimizde sigortalı (C) 28 yaşında olsaydı, bütün ortaklar diğer şartları da sağlaması şartıyla en genç olan sigortalı (A) prim teşvikinden yararlanacak diğer ortaklar ise yararlanamayacaktı.

2.2.4. Ölüm nedeniyle faaliyetin eş ve çocuklar tarafından devralınması hali hariç olmak üzere, faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin iş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması gerekmektedir.

Örnek: Sigortalı (A), amcasından 13.02.2020 tarihinde hırdavat dükkânını devralmak suretiyle ticari faaliyete başlamıştır. Sigortalı (A)'nın, işi devraldığı amcası 3. derece kan hısımlı olması nedeniyle, prim teşvikinden faydalanması mümkün olmayacaktır. Ancak sigortalı (A) babası tarafından işletilen hırdavat dükkânını babasının 13.02.2020 tarihinde vefat etmesi nedeniyle devralmış olsaydı teşvike ilişkin diğer şartları da taşıması şartıyla faaliyete başladığı tarihten itibaren bir yıl boyunca sigorta teşvikinden yararlanacaktır.

2.2.5. Sigortalının vergi mükellefiyet başlangıç tarihi sigortalılık tarihi itibarıyla 18 yaşını doldurmuş ve 29 yaşını doldurmamış olması gerekmektedir.

2.2.6. Mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olunması gerekmektedir.

2.3. Sigortalıların Tescil İşlemleri

Genç girişimcilere yönelik kazanç istisnasından faydalanma şartlarının tamamını sağlayarak vergi dairesinde mükellefiyet tescili yapılan sigortalıların, 5510 sayılı Kanunda yer alan prim teşvikinden faydalanmaya, Gelir İdaresi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumu arasındaki karşılıklı veri transferinin yapılması sonrasında bağlı buldukları sosyal güvenlik il/merkez müdürlüklerince tescil işlemi yapıldıktan sonra başlayacaktır. Ancak söz konusu bu iki kurumun arasındaki veri transferinde yaşanabilecek gecikmeler nedeniyle sigorta prim teşvikinden yararlanmak isteyen sigortalıların tescil işlemleri, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20. maddesi kapsamında bağlı buldukları vergi dairesinden temin edecekleri "Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası" belgesi ile bağlı buldukları sosyal güvenlik il/merkez müdürlüklerine başvuru yapmak suretiyle de yapılmaktadır.

2.4. Sigortalıların Sigorta Prim Teşvik Tutarı ve Teşvikten Yararlanma Süreleri

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81. maddesinin birinci fıkrasına eklenen (k) bendinde yer alan genç girişimcilere

ait sigorta primleri aynı Kanunun 82. maddesine göre belirlenen prime esas kazanç altı sınır üzerinden tescil tarihinden itibaren bir yıl süreyle Hazinece karşılanacaktır. Konu ile ilgili olarak Kanunun 82. maddesinde; “31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesi kapsamında genç girişimcilerde kazanç istisnasından faydalanan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 18 yaşını doldurmuş ve 29 yaşını doldurmamış olanlardan, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında 1/6/2018 tarihinden itibaren ilk defa sigortalı sayılan gerçek kişilerin primleri, 1 yıl süreyle 82 nci madde uyarınca belirlenen prime esas kazanç altı sınır üzerinden Hazinece karşılanır. Adi ortaklıklar ve şahıs şirket ortaklıklarında sadece bir ortak bu fıkra hükmünden yararlandırılır.” hükmü yer almaktadır.

2021 yılında 5510 Sayılı Kanunun m. 4/1-b kapsamındaki sigortalının ödemesi gereken sigorta prim tutarı şu şekilde belirlenmiştir.

- 2021 Yılında Geçerli Olan Brüt Asgari Ücret Tutarı : 3.577,50 TL
- Sigorta Primine İlişkin Oran : %34.5
- Prim ödemelerini düzenli olarak yapan sigortalılara 5 puanlık bir indirim imkanı sağlanmıştır.
- Buna Göre % 5 İndirim Halinde En Düşük Sigorta Primi: 1.055,36 TL (3.577,50*%29.5=1.055,36)

5510 Sayılı Kanunun 81. maddesinin birinci fıkrasına eklenen (k) bendi ile genç girişimci şartlarını sağlayan sigortalı için 2021 yılında aylık 1.055,36 TL tutarındaki sigorta primi Hazinece ödenecektir.

2.5. Teşvikten Yanlış veya Yersiz Yararlandığı Tespit Edilen Sigortalılara İlişkin Yapılacak İşlemler

Daha önce teşvikten yararlandığı halde sigortalılık bilgilerinde sonradan yapılan değişiklikler nedeniyle teşvikten yararlandığı dönemlerde teşvik uygulamasından yararlanamayacak duruma düştüğü anlaşılan sigortalının, yararlanmış olduğu teşvikler iptal edilecek prim ve prime ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı tahakkuk ettirilecektir.

3. GENÇ GİRİŞİMCİLERE YÖNELİK KAZANÇ İSTİSNASI VE SİGORTA PRİM TEŞVİKLERİNİN SAĞLADIĞI AVANTAJA İLİŞKİN KARŞILAŞTIRMALI ÖRNEK

Yukarıda ayrıntılı olarak açıkladığımız vergi ve sigorta prim teşviklerinin genç girişimcilere sağladığı kazanç istisnası ve sigorta prim avantajını söz konusu kişilerin teşvikten yararlanmaması durumu ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki örnekte ele alalım:

Örnek: Mükellef (A), genç girişimci istisnası şartlarının tamamını sağlayarak 01.01.2021 tarihinde hırdavat malzemesi alım satımında bulunmak üzere faaliyete başlamıştır. Mükellef (A) faaliyette bulunduğu 2021 yılında toplam 180.000,00 TL kazanç sağlamıştır.

TEŞVİKTEN YARARLANMAZSA		TEŞVİKTEN YARARLANIRSA	
a-Vergisel Yönden		a-Vergisel Yönden	
Ticari Kazanç	180.000,00	Ticari Kazanç	180.000,00
Ödemesi Gereken Gelir Vergisi Tutarı	47.690,00 (180.000 TL'nin 130.000 TL'si için 30.190 TL, geriye kalan 50.000 TL için $50.000 \times 0,35 = 17.500$ TL ve toplam olarak da 47.690,00 TL (30.190+17.500))	Ödemesi Gereken Gelir Vergisi Tutarı	23.440,00 (İstisna sonrası kazancın; 180.000 – 75.000 = 105.000'nin 53.000 TL'si için 9.400 TL, geriye kalan 52.000 TL için $52.000 \times 0,27 = 14.040$ TL ve toplam olarak da 23.440 TL (9.400+14.040))
b-Sigorta Primi Yönünden		b-Sigorta Primi Yönünden	
Aylık Ödemesi Gereken Sigorta Prim Tutarı	1.055,36	Aylık Ödemesi Gereken Sigorta Prim Tutarı	Sigortalın bir yıllık sigorta primi olan 12.664,32 TL istisna şartlarını sağladığı
2021 Yılında Ödemesi Gereken Toplam Sigorta Prim Tutarı	12.664,32	2021 Yılında Ödemesi Gereken Toplam Sigorta Prim Tutarı	sürece Hazine tarafından karşılanacak ve sigortalı herhangi bir prim ödemesinde bulunmayacaktır.

Yukarıdaki örnekte de görüleceği üzere mükellef genç girişimcilere yönelik olarak getirilen teşviklerden yararlanması durumunda 2021 yılındaki 180.000 TL'lik kazancı için 24.250,00 TL ($47.690,00 - 23.440,00 =$) vergi avantajı ve 12.664,32 TL sigorta prim avantajı sağlamıştır.

Örnekteki mükellef istisna şartlarını ihlal etmeme şartıyla 2022 ve 2023 yıllarında da vergisel olarak kazanç istisnasından yararlanacak ancak sigorta primi ile ilgili olarak 5510 Sayılı Kanununun 81. maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre istisnadan bir yıl yararlanabilir hükmü bulunduğundan sonraki yıllarda sigorta prim ödemelerini kendisi yapacaktır.

SONUÇ

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20. maddesinde, 6663 sayılı Kanunun 1'inci maddesi ile yapılan değişiklikle 10.02.2016 tarihinden itibaren ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis ettiren genç girişimcilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri kazançların yıllık 75.000 TL'lik kısmı gelir vergisinden istisna edilmiştir. Ayrıca 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81. maddesinin birinci fıkrasına eklenen (k) bendinde yer alan genç girişimcilere ait sigorta primleri aynı Kanunun 82. maddesine göre belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden tescil tarihinden itibaren bir yıl süreyle Hazinece karşılanacaktır.

Çalışmamızda ayrıntılı olarak açıkladığımız genç girişimcilere sağlanan kazanç istisnası ve sigorta prim teşviki uygulaması ile genç nüfusun üretken alanlarda kendi işini yapmak suretiyle çalışması sonunda ülke ekonomisinin gelişmesine önemli katkılarda bulunması, ülkemizdeki genç girişimci sayısının artması, buna bağlı olarak da üretim ve ihracat kapasitesinin artmış olması, katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesi ve inovasyon kültürünün gelişmesine önemli katkılarda bulunduğu görülmekte olup, bu tür teşvik politikalarının daha uzun yılları kapsayacak şekilde genişletilerek uygulanması gerektiği kanaatindeyiz.

KAYNAKÇA

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu

6663 sayılı Gelir Vergisi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

292 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği

Antalya Vergi Dairesi Başkanlığının 12.08.2020 tarih 49327596-120[GVK.ÖZ.2019.85]E.124377 sayılı Özelge

213 sayılı Vergi Usul Kanunu

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 16.03.2017 tarih ve 62030549-120[MÜK.20-2016/1097]-75068 sayılı Özelge

Serkan TOLGA (Kasım-2020 Sayı:254) “Genç Girişimcilere Sağlanan Kazanç İstisnası Ve Prim Teşvikinde Özellik Arz Eden Durumlar” - (<https://www.vergiraporu.com.tr>) Erişim tarihi: 15.12.2021

Bursa Vergi Dairesi Başkanlığının 20.01.2020 tarih ve 17192610-120[GV-19-35]-E.13242 sayılı Özelge.

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 24.09.2020 tarih ve 62030549-120[Mük.20-2018/996]-E.701811 sayılı Özelge.

7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanununun 22'nci maddesiyle eklenen hüküm. 7143 sayılı Kanun 18.05.2018 tarih ve 30.425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumununun 19.07.2018 tarih ve 40071718-206-E.8301953 sayılı Genelge.

<https://www.varoku.com/SL/post-kosgeb-uygulamal-giriimcilik-eitimi-katlm-belgesi-sorgulama-38838260/> Erişim Tarihi: 01.12.2021